

CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA

НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПО БОРЬБЕ С КОРРУПЦИЕЙ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198
Tel. (+373) 22-25-72-94

Nr. 06/2-4014 din 03.12. 2018
La nr. 411 din 20 noiembrie 2018

Parlamentul Republicii Moldova

Prin prezenta, Vă remitem atașat raportul de expertiză anticorupție la proiectul de lege la proiectul de lege pentru modificarea unor acte legislative (Cod contravențional; Legea nr.131/2007; Legea nr.170/2018).

Anexă: potrivit textului – 3 (trei) file.

Director adjunct

Lidia CHIREOGLO

Ex.: Xenia Vameș, ☎: 0 (22) 257-376

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA	
D.D.P. Nr.	<u>2649</u>
"04"	<u>12</u> 20 <u>18</u>
Ora	

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. ELO18/5599 din 03.12.2018

la proiectul de lege pentru modificarea unor acte legislative (Cod contravențional; Legea nr.131/2007; Legea nr.170/2018)

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al proiectului de act normativ este Parlamentul RM, iar autor nemijlocit este un deputat în Parlament, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin.(3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996.

Categoria actului legislativ propus este Lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art.6-12 din Legea nr.100/2017 privind actele normative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional *"etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:*

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;*
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;*
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;*

- d) *examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;*
e) *informarea publicului referitor la deciziile adoptate."*

Proiectul supus expertizei a fost plasat pe pagina web a Parlamentului, astfel fiind asigurat accesul părților interesate la proiectul prenotat pentru a putea prezenta/expedia recomandări asupra acestuia.

Cu toate acestea, autorul nu a asigurat informarea publicului referitor la inițierea elaborării prezentului proiect de decizie. În consecință, se constată evitarea etapei esențiale a procesului de asigurare a transparenței procesului de elaborare a deciziilor statuată la art.8 lit.a) din Legea nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional.

Prin urmare, având în vedere că proiectul a fost plasat pe pagina web indicată supra, transparența în procesul decizional a fost, în mare parte, asigurată.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

Nota informativă nu stabilește un scop bine definit al elaborării și promovării proiectului propus. Însă, analiza prevederilor proiectului denotă faptul că finalitatea scontată este de a asigura cetățenilor Republicii Moldova, care locuiesc în localitățile care nu sunt sub jurisdicția constituțională a Republicii Moldova și se află în partea dreaptă a Nistrului, și anume: satele Gîsca, Ghițcani, Zahorna, Zviodocica, Merenești, Cremenciug, din raionul Căușeni, posibilitatea de a înmatricula mijloacele de transport cu numerele de înmatriculare neutre, pentru a putea accede în traficul internațional.

Analizând normele elaborate s-a constatat că prin proiect se propune modificarea Codului contravențional (art.231/1, art.438 alin.(1) lit.d)), Legii nr.131/2007 privind siguranța traficului rutier (art.53 alin.(2/1), (2/2)) și Legii nr.170/2018 cu privire la înmatricularea unor mijloace de transport (Art.I), prin completarea cu localitățile din raionul Căușeni - satele Gîsca, Ghițcani, Zahorna, Zviodocica, Merenești, Cremenciug.

Prin urmare, se constată că scopul declarat de către autor în nota informativă corespunde scopului real al proiectului.

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Proiectul promovează interesele cetățenilor care locuiesc în localitățile care se află în partea dreaptă a Nistrului și nu sunt sub jurisdicția constituțională a Republicii Moldova - satele Gîsca, Ghițcani, Zahorna, Zviodocica, Merenești, Cremenciug, raionul Căușeni, de a beneficia de dreptul de a înmatricula mijloacele de transport cu numerele de înmatriculare neutre, pentru a putea accede în traficul internațional, ceea ce este conform interesului public.

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative sunt însoțite de „nota informativă care cuprinde:

- a) denumirea sau numele autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului actului normativ;
- b) condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite;
- c) descrierea gradului de compatibilitate, pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene;
- d) principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi;
- f) modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare".

Potrivit conceptului proiectului de lege, instituirea normei de excepție privind mecanismul de înmatriculare a unităților de transport din regiunea transnistreană cu numere de înmatriculare neutre și asupra altor localități care nu sunt sub jurisdicția constituțională a Republicii Moldova și se află în partea dreaptă a Nistrului nu este temeinic justificată. În acest sens, nota informativă necesită a fi completată cu argumente care ar justifica aplicarea unui tratament similar cu cel aplicat în situația persoanelor din localitățile din stânga Nistrului și mun. Bender. Or, principiul egalității cetățenilor în fața legii este garantat de Constituția Republicii Moldova, care la art.16 prevede că "(1) Respectarea și ocrotirea persoanei constituie o îndatorire primordială a statului.(2) Toți cetățenii Republicii Moldova sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială".

Respectiv, argumentele invocate de autor în nota informativă nu justifică pe deplin necesitatea elaborării proiectului, nefiind întrunite cerințele art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative.

I.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.30 lit.e) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota informativă trebuie să conțină „e) fundamentarea economico-financiară".

Potrivit celor invocate de către autor în nota informativă prezentată, implementarea prevederilor proiectului nu necesită alocarea mijloacelor financiare suplimentare din bugetul public național. Conform notei informative, "Proiectul de modificare nu are un impact financiar, fiind doar unul de ajustare și cu impact social pozitiv".

Cu toate acestea, dat fiind faptul că proiectul extinde mecanismul de înregistrare a mijloacelor de transport din regiunea transnistreană cu numere neutre și asupra localităților din partea dreaptă a Nistrului, care nu se află sub jurisdicția autorităților constituționale din Republica Moldova (satele Gîsca, Chițcani, Zahorna, Zviozdovica, Merenești, Cremenciug din raionul Căușeni) fără achitarea drepturilor de import și a plăților suplimentare obligatorii stabilite prin lege, respectiv, se constată că aceste mijloace nu vor fi încasate potrivit cadrului normativ general.

Prin urmare, în lipsa unei argumentări economico-financiare pertinente, reglementările propuse nu vor avea finalitate scontată a scopului propus. Totodată, pentru adoptarea proiectului de lege este

necesar ca modificările propuse să fie acceptate de Guvern.

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.54 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative *"textului proiectului actului normative se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]"*

a) se expune într-un limbaj simplu, clar și concis [...]

c) terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi; [...]

e) se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspândire, [...]

f) se evită folosirea [...] a cuvintelor și expresiilor [...] care nu sînt utilizate sau cu sens ambiguu;

g) se evită tautologiile juridice;

h) se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice, [...]"

Textul proiectului este expus într-un limbaj simplu, clar și concis, cu respectarea regulilor gramaticale și de ortografie, întrunind cerințele prevăzute de art.54 din Legea 100/2017.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte legislative sau normative în vigoare.

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Proiectul nu reglementează activitatea agenților publici și/sau a entităților publice. Însă, în mod tangențial, se vor răsfrînge asupra activității Agenției Servicii Publice, care conform pct.7 subpct.1) al Statutului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.314/2017, unul din domeniile de competență ale Agenției sunt: *"tehnologia informației, evidența de stat și resursele informaționale de stat, inclusiv crearea, exploatarea și înregistrarea resurselor informaționale de stat, a sistemelor informaționale de stat, evidența de stat a populației, a mijloacelor de transport și a conducătorilor de autovehicule, precum și producerea blanchetelor de strictă evidență și a semnelor de stat"*.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Concluzia expertizei

Proiectul este elaborat de către un deputat în Parlament, al cărui finalitate scontată este de a asigura cetățenilor Republicii Moldova, care locuiesc în localitățile care nu se află sub jurisdicția autorităților constituționale din Republica Moldova Chișinăului - satele Gîsca, Ghițcani, Zahorna, Zviodocica, Merenești, Cremenciug, raionul Căușeni, posibilitatea de a înmatricula mijloacele de transport cu numerele de înmatriculare neutre, pentru a putea accede în traficul internațional.

Proiectul respectă parțial rigorile de transparență impuse de Legea nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional, autorul nu a asigurat informarea publicului referitor la inițierea elaborării acestuia.

Prevederile proiectului corespund scopului declarat de către autor în nota informativă și acesta este în conformitate cu interesul public.

Deși proiectul în redacția parvenită la efectuarea expertizei anticorupție nu conține factori și riscuri de corupție, nota informativă la acesta necesită a fi completată cu informații/date privind fundamentarea economico-financiară și temeinicia stabilirii mecanismului de înmatriculare a unităților de transport din regiunea transnistreană cu numere de înmatriculare neutre și asupra altor localități care nu sunt sub jurisdicția constituțională a Republicii Moldova și se află în partea dreaptă a Nistrului, și anume a localităților vizate în proiectul propus.

03.12.2018

Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție:

Xenia VAMEȘ, Inspector principal